

Latvijas Republikas Saeimas
Tautsaimniecības, agrārās, vides un
reģionālās politikas komisijai
Jēkaba iela 11, Rīga, LV 1811

Dr.ģeol. Astrīda Freimaņa
Viršu iela 9-96, Rīga, LV 1035
tālr. 29415639

A.god. deputāti, komisijas locekļi!

Baltijas ogļūdeņražu izpētes un ieguves asociācija informēja mani par likumprojektu „Grozījumi likumā „Par zemes dzīlēm”” (Nr.418/Lp11) un Ekonomikas ministrijas priekšlikumiem iekļaut likumā „Par zemes dzīlēm” ierobežojumus un noteikt, ka eksperimentālo ogļūdeņražu ieguvi licences laukumā neatkarīgi no tajā izmantoto urbumu skaita var veikt ne ilgāk kā 180 dienas; ogļūdeņražu ieguves urbumu uz sauszemes drīkst ierīkot tikai tā, lai urbuma jebkura punkta taisnleņķa projekcija pret ģeoīda virsmu būtu ne tuvāk par 100 metriem no jebkura, konkrētajā licences laukumā neiekļauta, zemes īpašuma robežas, izņemot gadījumu, ja zemes dziļu izmantotājs ir saņēmis attiecīgā zemes īpašuma īpašnieka rakstisku atļauju ierīkot urbumu citādi.

Ievērojot to, ka šādi ogļūdeņražu izpētes un ieguves ierobežojumi nav pieļaujami, uzskatu par nepieciešamu darīt Jums zināmu, ka **urbuma ekspluatācijas pārtraukums negatīvi ietekmē no tā iegūstamās naftas ieguves apjomu** un var novest pie papildus izdevumiem. 1966.-1980.gados esmu veicis naftas urbumu izpētes darbus, strādājis pie Kuldīgas naftas atradnes krājumu noteikšanas un 7 nelielu naftas iegulu izpētes ordovika iežos, piedalījies un vadījis pētījumu apkopošanu vairāk nekā 30 izpētes objektiem, tāpēc varu ar visu atbildību Jums pateikt, ka piedāvājumam veikt eksperimentālo ogļūdeņražu ieguvi ne ilgāk kā 180 dienas neatkarīgi no tajā izmantoto urbumu skaita nav nekāda pamatojuma un tas ir atrauts no ogļūdeņražu izpētes darbu tehnoloģijas. **Urbumi tiek veikti pakāpeniski, un katrs no tiem pēc tā apgūšanas ir jāpieslēdz ekspluatācijai.** Eksperimentālo ieguvi var veikt vienā vai vairākos urbumos atkarībā no atradnes lieluma un naftas resursu daudzuma. **Eksperimentālā ogļūdeņražu ieguve ir izpētes neatņemama sastāvdaļa,** lai izpētītu un atrastu labāko naftas sūknēšanas tehnoloģiju. Eksperimentālā ieguve, tās sekmīga uzsākšana un turpināšana ir priekšnoteikums atradnes apgūšanai, debita palielināšanai, jo sūknēšanas process dod pieteci. Pārtraucot sūknēšanu (eksperimentālo ieguvi) var notikt neatgriezeniski procesi, kas ir izskaidrojams ar ģeoloģisko izbūvi. Piemēram, pētot Kuldīgas naftas atradni, ir konstatēts, ka nafta satur kembrija vecuma smilšakmeni, kas iegul lokālas brahiantinlimāras struktūras velves daļā. Pēc naftas atradņu klasifikācijas tā ir pazemes ūdeņos peldošā atradne, kuru no apakšas balsta mineralizēti kembrija sālsūdeņi un pārsedz blīvi, fluīdu necaurīdīgi māli. Naftas nosaukums var tikt izteikts kā mazzsērains, parafinēta, sveķaina nafta, kuras blīvums ir aptuveni 0,90g/cm³. **Zemā pazemes temperatūra (~21°C), kā arī lielais smago frakciju saturs naftā izpaužas lielā tās viskozitātē, kas stipri apgrūtina naftas pieteci urbumā un tās izsūknēšanā.** Tas nozīmē, ka sūknēšanas pārtraukums automātiski rada naftas pieplūdes pārtraukumu, sālsūdens un mālu negatīvu iedarbību, kas kopumā var novest pie tā, ka urbums turpmāk naftas ieguvei nav izmantojams.

Nemot vērā, ka Rietumlatvijā atklātas 6 mazas naftas iegulas, nevar atbalstīt jebkādu izpētes teritorijas sašaurināšanu, ierobežojot urbumu ierīkošanas teritoriju. Urbumus ir jāierīko tā, lai tie būtu izmantojami naftas ieguvei. Ir jāņem vērā sarežģīto licences laukuma noteikšanas procedūru un licences izsniegšanas kārtību. Tāpēc **nevar norādīt licenciātam urbumu ierīkošanas vietas, tā ir ekskluzīvā licenciāta tiesība licences laukuma robežās un izpētes rezultāts**, ekonomisks risinājums saviem ieguldījumiem un ienākumu plānošanai. Zemes dzīles ir jāizmanto racionāli, visā licences laukuma teritorijā, lai maksimāli izpētītu atradni un ieinteresētu licenciātu veikt ieguldījumus ogļūdeņražu izpētē un ieguvē.

Ceru, ka tiks pieņemts pareizs lēmums, kas vērst uz ogļūdeņražu izpētes un ieguves atbalstīšanu, neatbalstot Ekonomikas ministrijas priekšlikumus.

Lūdzu rast iespēju paziņot man par nākošo Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas sēdi, kad tiks skatīts jautājums par grozījumiem likumā „Par zemes dzīlēm” (likumprojekts Nr.418/Lp11), jo **vēlos piedalīties un izteikt savu kompetentu viedokli** par piemērotāko šīs nozares regulējumu. Paziņojumu lūdzu nosūtīt elektroniski astrids.freimanis@gmail.com.

Pielikumā: Doktora diploma kopija un CV.

2013.gada 2.maijā

Ar cieņu

dr.ģeol. Astrīds Freimanis